

BOTANISKA NOTISER

UTGIFNE AF

AL. ED. LINDBLÖM.

N:o 7—8.

Juli—Augusti.

1845.

I. Original-Afhandlingar.

1. *Studier till »Synopsis Caricum distigmaticarum, speciebus sexu distinctis»* (se Bot. Not. 1843 n:r 7); af E. Fries.

Afsigten med nämnde *synopsis* var att framkalla ytterligare granskning af dessa närbeslägtade vexter, bland hvilka det kan synas ovisst, antingen flera eller färre arter böra antagas, ty i sin förutvarande form kunde icke deras studium anses avslutadt, då ständigt nya former upptäcktes, som icke med bestämdhet kunde hänföras till någon; alltid ett otvetydigt bevis att arternas studium och begränsning ännu icke är avslutat. Mången torde härvid framkasta den frågan, som genomgår hela vetenskapens utveckling allt från den tiden muscus (musci) togs för en enda art, om urskiljandet af närförvandta former kan vara af någon vinst? Svaret deruppå kan både blifva nekande och jakande; det förra om åtskilnaderne endast hvilat på karakterer; det sednare åter om de grundas på naturen, hvarigenom äfven de närbeslägtade arterne först blifva klara, samtliga först låta bestämdt begränsa sig. För att utreda detta, måste först alla bestämda former skiljas (intet motverkar mera en klar utredning än sammanfösande af mindre kända föremål); och derunder har man redan funnit, att de som ansetts för bäst kända, f. e. *Carex acuta*, *C. caespitosa* m. fl., innefatta tvenne, som icke ens sinsimellan äro närmast beslägtade. Alldeles samma förhållande inträffar här bland vexterne, som årligen bland stjernorna; flera från äldsta tider bekanta befinnas vid närmare undersökning vara dubbelstjernor, sammansatta af tvenne eller flera, som för sitt nära granskning hittills blifvit tagne för en enda. Vissa vextgrupper visa sig ännu, för att ytterligare tala i astronomisk stil, som "nebulosae", uti hvilka man icke riktigt kan

(Bot. Not. n. 7.)

urskilja föremålen. En sådan "nebulosa" utgöra väl för de flesta ännu nämnda *Carices*; ty så länge hvarje form icke kan hänföras till sin bestämda art och på empirisk väg funna orsaker kunna upgifvas till afvikelserna, är bestämningen vacklande. Sedan formerna först blifvit urskiljda, måste en närmare granskning företagas, för att särskilja de tillfälliga karaktererna från de väsendliga, emedan de förra vanligen mera framstå, hvarföre det är en vanlig företeelse att man förenar ej de affina, utan blott de analoga formerna, hvaruppå *C. cæspitosa*, *C. acuta* m. fl. lemnat bevis. Men det allra vigtigaste måhända för en klar upfattning är att sammanföra de närmast beslägtade i mindre, bestämda grupper, hvarigenom deras inbördes samband blir klart; och i alla större naturligare vextgrupper skall man dervid finna, att en parallelism eger rum imellan de olika arterna af hvarje sådan stam, hvilka just de, som önska arternas reducerande borde söka, ty hvarje sådan kan man utan mehn betrakta som en stamart, såvida man afser hvilka äro bildade efter samma typ och i biologiska förhållander öfverensstämma. I detta afseende har jag först denna sommar erhållit ett par vextors ledighet för ett fortsatt studium af dessa *Carices*, hvaraf jag nu får framlägga resultaten jag hittills funnit *). Utan att således ytterligare än skelt hvarken binda mig vid systematisk schematism eller diagnostikens formalism, skall jag hufvudsakligen bemöda mig uppsöka stamarterne, kring dem söka gruppera

*) Jag har derunder tillika funnit några andra för Upsala floran intressanta *Carices* ss. *C. pulicaris*, *C. teretiuscula*, *C. vitilis*, *C. sparsiflora*. Då denna sednare i Sverge väl under 30 år varit allmänt bekant under detta namn som afser hufvudformen, hvilken finnes öfver hela riket, synes mig icke mera skäl förkasta detta af Steudel o. fl. antagna namn än *C. irrigua*, *livida* m. fl., fast förste upptäckaren blott framställde den som underart eller *C. panicea* β , och i dess ställe antaga ett vida nyare, gifvet åt fjällformen (*C. panicea* γ Wahl.) — Ehuru *C. lepidocarpa* af de fleste nyare antages för egen art, har jag efter dess jemnförande i naturen ånyo öfvertygat mig att den ej är skiljd, som jag ock från början antagit.

de närbeslägtade, hvarigenom först skillnaderne kunna skarpt framhållas, och af de enskilda arternas historia, hvad jag ansett lämpligt här anföra. Vanliga källan för sammanblandande af heterogena föremål under en art, äfvensom förhastadt förkastande af väl skiljda arter, härflyter deraf, att i diagnostiken upptagas karakterer, som icke absolut tillhöra den ena eller andra, och då man finner karaktererne sammanflyta, förmodar man detsamma äfven ega rum i fråga om sjelfva naturföremålen. Så var länge förhållandet med *Rumices Hydrolapatha* *); men det ligger i sakens natur, att en art måste först skiljas och länge studeras, innan en absolut diagnostik kan vinnas. — Jag har redan i *Nov. Mant. III* och nämnde Synopsis antydt en mängd karakterers otillförlitlighet och skall här först ytterligare anföra några nya observationer i denna väg. Således är *radix caespitosa* ingen absolut karakter, ehuru jag medger att den ofta underlättar åtskillnaden; jag anmärkte redan i *Nov. Mant. III*, att *C. vulgaris* förekommer fullkomligen så tufvig som *C. caespitosa*, och i år har Kand. Ångström funnit *C. proluxa* med stolon

*) Då vi inom Upsala florans gebit hafva alla de 6 arter, som Linné i *Fl. Suec. ed. 1*, eller 5, sedan *R. crispus* i *ed. 2* blifvit skiljd, innefattade under *R. aquaticus*, torde här tillåtas anföra den karakter som jag funnit säkrast skilja dem, hämtad af rotbladens skaft:

1. *R. Hydrolapathum*, petiolis superne planis immarginatis, folio utrinque æqualiter decurrente.
2. *R. maximus*, petiolis superne planis, costa valida elevata obtuse marginatis. — Vid dammar ini staden i mängd.
3. *R. Hippolapathum*, petiolis subteretibus, apice canaliculato-contractis.
4. *R. conspersus*, petiolis supra planis, apice a latere compressis canaliculatis.
- †. *R. cordifolius*, petiolis supra planis a dorso compressis, apice canaliculato-contractis. Några stånd af denna hafva spridt sig ur Botaniska trädgården. Vexer i mängd jemte de öfriga vid Petersburg. Bör sökas i Sverige.
5. *R. domesticus*, petiolis semicylindricis, supra planis costa tenui acute marginatis.
6. *R. crispus*, petiolis supra planis, immarginatis, apice a folio sinuato-decurrente canaliculato-alatis.

då den omgifvande jorden varit lös och lucker. Här är nödvändigt erinra om den af Link framställda vigtiga skillnaden mellan "carere" och "deficere"; att *C. stricta, caespitosa*. m. fl. stolonibus carént, men att de hos en del andra sæpe deficient. Att hvarje stolonifert gräs kan under egna förhållander derjemte blifva caespitosum, utan att sådant gör några öfvergångar, känner hvarje praktisk Botanist lika väl, som att en del caespitösa aldrig kunna skjuta stolonier. Om det synnerligen märkvärdiga förhållandet med *C. turfosa* se nedanför. *C. acuta, C. cryptocarpa* m. fl. förekomma caespitösa, men äro ändock egentligen stoloniferæ (jmf. den sednares figur i Fl. Dan. fasc. XL). När strån packa sig tillsammans, tvingas alla de inre rotskotten vexas upåt, hvarigenom tufvigheten ökas; hufvudsaken blir således observera, om de i periferien, då utrymme lemnas, stolonisera.

Att slidorna slitne uplösas i fibriller är en karakter, som tillkommer en mängd starrarter vuxna på våta ställen. På dem som vexas på torr grund finnas icke fibriller, och hos de typiskt fibrillösa har jag funnit detta väsendtligen bero af vextstället. Af hithörande arter är fibrillositeten märkbarast och konstant hos *C. stricta* som alltid vexer på mycket våta lokaler, men redan hos *C. caespitosa* finnes en form i kärr lika fibrillös (ehuru fibrillnätet finare) som på *C. stricta*, och på en annan vexande på torr åkerjord är det alldeles omärkbart. Hos *C. turfosa* lossnar vanligen endast en fibrill i hvar slida, men blir den mycket tufvig, som på våtare ställen, blir den ock tydligen fibrillös; på torra deremot försvinner den så att man endast af bladens köll skiljer ytterligheterna från smalbladig *C. vulgaris*.

Bland de yppersta karakter erbjuda de före blomningen lutande strån hos *C. acutæ* närmaste förvandta; de i början strict-uprätta hos *C. caespitosa* och förvandta; men tillfälliga afvikelser gifvas dock, och den på mycket torra ställen vexande äldre flaccida *C. caespitosa* har strån väl korta, men så tjocka och styfva som *C. stricta*. Härvid är dock att observera allt på dylik lokal förekommer aldrig *C. stricta*, och att *C. caespitosa* på *C. strictæ* stationer blir ytterst långsträckt, slak, nedböjd. Genom att så förfölja hvarje art *under sina motsat-*

ta förhållander kunna väl karaktererna oblittereras, men just derigenom artskillnaden på det mest evidenta sätt bekräftas.

Den biologiska karakteren, som hämtas af de öfre bladens och blomskärmens under torkning sammanrullande inåt eller utåt och hittills blifvit öfversedd, är alltid konstant och lätt att observera *). Hos afdelningen *C. rigidæ* rulla de sig icke tillsammans och häruti instämmer fullkomligt *C. elytroides*; kanterne böja sig snarare nedåt, så att den mycket aflägsnar sig från den snarlika *C. vulgaris*. — Blomskärmens längd, styfhet eller slakhet och öfriga olikheter höra ock till de mest oföränderliga karakterer.

Sjelfva axens antal, skaft, form m. m. erbjuda inga absoluta karakterer (så finnas f. e. af *C. cæspitosa* former med klotformiga, kubbiga, långt cylindriska, ja nästan trådformiga ax; de förra sittande, de sednare långskaftade och hängande), men i tredje serien äro de alltid (om ej från rotbladen) uprätta och tilltryckta strået. Af samtliga synes finnas en form med kortare trubbiga, en med längre spetsade fjäll — och i samband dermed stå äfven kortare trubbiga, och något längre spetsade frukter, f. e. *C. acuta personata*, *C. cæspitosa retorta*, o. s. v.

Sjelfva fruktfästet, äfvensom inre bractean vid axskaftens bas (hos *C. maritimæ* grupp är den f. e. en liten kort slida) erbjuda åtskilliga, icke tillräckligen begagnade karakterer. — Om frukterna bör jag blott erinra, hvad jag på föregående ställen anfört; samt tillägga att deras färg ingalunda är konstant; att äfven kupiga frukter, då de felslå, blifva plattade i brist af frön; att den finpunkterade yta, som af flesta anföres bland *C. cæspitosa* kännetecken, liksom den pruinositet Läng anmärker, ingalunda är det normala hos denna eller andra arter, utan att båda upkom-

*) Den följer alltid noga naturliga släktskapen imellan arterne. Fast bladen af *C. turfosa* äro ytterst smala, så att de utgöras nästan blott af en ränna äfven på bladskotten, som hafva dem breda både på *C. stricta* och *C. cæspitosa*, så rullar sig dock den ytterst smala randen alltid nedåt, hvarigenom denna art aflägsnas från den lättast förväxlande *C. vulgaris*.

ma af en cellulösans förtorkning, som deraf vanligen får en fuliginös färg; äfven rätt ofta förekommer på flesta andra arter. Om den är konstant eller icke hos *C. turfosa*, der den sträcker sig äfven till hängefjällen, kan jag således icke försäkra, ehuru den hittills visat sig så, och möjligen står i samband med den yngre fruktens sträfbet.

Oändeligen mycket vore att tillägga, men vi torde ytterligare återkomma till detta ämne, som vi skola allt framgent egnas en fortsatt, samvetsgrann undersökning.

Så ovillig jag är emot antagande af hybriditeter i fria naturen, måste jag tillstå, att jag varit ofta frestad antaga sådana för former, hvaraf blott få stånd visat sig, nar dessa hvarken låta härleda sig af lokalitet eller biologisk grund (f. e. fröns felsläende o. d.); en *C. flava!* med alldeles rakt, uprätt spröt, m. m. Men liksom en läkare på samvete tillfrågad, hvarföre han så ifrigt bestred kolerans smittbarhet, erkände att han derföre hade ett praktiskt skäl, neml. på det att icke alla kristliga kärlekens band emot de lidande skulle uplösas, så måste jag ock tillstå, att något likartadt i detta fall bestämmer mig. Ty godkänna vi allt för lättsinnigt denna *sæcundatio promiscua* i naturen liksom i våra Pelargonii-kaster, så uplöser man, såsom bland Pelargonierna redan skett, species-begreppet i grund; ingen gräns kan sättas för ett godtyckligt framträngande på denna genealogiska bana, hvars tillförlitlighet likväl alltid blir lika problematisk som "Peringskölds ättartal". Hvarje afvikelse från diagnostiken blir då en hybriditet; hvarje närmande i karakteren mellan olika arter en bastard, fast naturen väl af andra grunder kan spela i vexlande former. Huru många obetydliga, tillfälliga former hafva vi icke sett uphöjda till hybrida arter, blott derföre att man alltförmycket inskränkt artens naturliga gräns, och sådana äro väl de flesta hybrida arter. Men species-producenter (ty falska arter hafva visst icke långvarigt bestånd) skada oändeligen mindre vetenskapen, än species-konsumenter *)

*) Vi önska att hvarken de förra eller de sednare måtte beherrska vetenskapen och, hvilkendera sidan för dagen öfverväger, kan den

som godtyckligt utan undersökning i naturen reducera allt som ej anstår dem (ty man antager, att sådant hvilar på verklig observation), och för dessa båda öppnades derigenom ett alldeles outtömligt fält, för de förre att bestrida hvarje tydlig öfvergångs vigt genom antagande af en hybriditet, för de sednare att komma ifrån de bestämdaste arter, der intet sporr till öfvergång kan visas f. e. *Salix rubra*, *Arundo baltica*, *Festuca loliacea*, *Triticum acutum*, o. s. v. I båda fallen lemnar man forskningens enda säkra väg i hvarje empirisk vetenskap; — äfven jag förlorar mig stundom i transcendentala rymder och drömmer mig durationer ur evigheter, men sådant sammanblandar jag icke med hvad jag sett och erfarit.

Första Serien skiljes från alla de följande genom *trenervigt hängefjäll* (eller en bredare med sidokanter försedd ryggnerv). Förekommer endast i kallare trakter, mest på hafskusterne. De kunna ehuru närbeslägtade fördelas i tvenne stammar:

a. *C. maritimæ*, hängefjällens nerv utlöper i en lång sågad borst. Blommande äro stråen slaka vanligen lutande, med platta blad. Nedersta bladslidorne bladlösa, slitne floccösa eller fibrillösa. Axen vanligen med utdragna skaft, omgifna vid basen med en svart hel slida.

1. *C. maritima*, varierar äfven med oskaftade, mera uprätta ax, mörkare färg.

2. *C. Lynbyei*. Ytterst närbeslägtad med föregående, men har brunaktiga ax och tydligen nerverade frukter. Får man

sjunka i ett lika djupt, blott annorlunda beskaffadt förderf. Sanningen ligger aldrig uti någon af ytterligheterna, men icke heller midt imellan tvenne oriktigheter, — eklektikernes alltid falska juste milieu — utan står öfver dem båda: Blotta species-konsumenterna hade föröfrigt intet att befatta sig med utan producenternes förarbeten; genom de förra skulle vetenskapen blott stelna i en torr dogmatism och forskningens lif och frihet förqvävas.

antaga, att den liksom föregående varierar med kortskaftade uprätta ax, höra former, i mängd erhållna under namn af *C. cuspidata* från Norge, ovillkorligen hit!

3. *C. spiculosa* Bot. Not. l. c. Nyland. spic. 11. p. 21. Ångstr. exsicc. — Denna är mera och tydligen skild med tuffvrig vext, vid basen omgifven af kastaniebruna glänsande bladlösa slidor, som slitne äro tydligen fibrillösa, alla axen långskaftade men likväl upfatta, smalare blad och skärm m. m.

Anm. *C. halophila* Nyl. l. c., från Ryska Lappland, har jag icke sett; den synes mig stå *C. aquatilis* närmare, som framvisar former hvilka i hög grad närma sig och ofta tagits för *C. salina*.

b. *C. salina*, hängfjällen i spetsen alltid hela, trubbiga eller jemnt afsmalnande i en lång helbräddad spets. *C. aquatilis*, *C. acuta* m. fl. vittna ätt båda dessa fjällens former kunna förekomma hos samma art.

4. *C. cryptocarpa*. Denna, på Island liksom de flesta arktiska länder allmänna art, bör noga sökas i Skandinavien helst, enligt Drejer, exemplar deraf, fast utan vextställe, finnas från Norge i Schumachers herbarium. Från följande är den mycket lätt skiljd genom sina alltid långskaftade hängande ax.

5. *C. salina*. Af denna förekomma tvenne högst utmärkta former, neml. *C. cuspidata* och *salina*, hvilka visserligen ingen kan undra först blefvo urskiljde som arter. Den större, *C. cuspidata*, har hela utseendet af *C. maritima*, äfven breda blad och en och annan af de nedra slidorna bladlös, men skiljes lätt genom alltid strict-uprätta, äfven långskaftade ax, hängfjällen afsmalnande i en lång men helbräddad spets. Den synes vara mycket sällsynt; mig veterligen icke funnen af någon sednare Botanist i Finmarken; mina exemplar äro meddelade af Ångström från Uleåborgstrakten, dit den följer *C. maritima*, liksom den sistnämnda åtföljes af den egentl. *C. salina* vid vestra kusten. Sistnämnde eller *C. salina mutica* har trubbiga fjäll, stundom med en kort brodd i spetsen, vexesätt af *C. vulgaris* men brunaktiga fjäll, utom den angifna skillnaden i frukterna.

Men på båda af mig sedda formerna är strået hvasst trekantigt och stråft, hvilket jemte dess uprätta bladlika (ej hølsterlika) skärm och vanligen skaftade ax utgör denna arts karakter.

6. *C. subspathacea*. Mycket mindre, smalbladigare än föregående, lätt skiljd af sitt trubbkantiga strå, oskaftade ax omgifne af hinnaktigt hølsterlika skärm, inrullade blad, o. s. v. *C. reducta* synes endast vara en annan form af densamma, då de öfverallt vexas blandade, ehuru den närmar sig mer i utseendet till *C. vulgaris* och nerven synes enkel.

Andra Serien skiljes lätt från föregående genom *ennerviga hängfjäll* och från följande genom *saknad af bladtufva vid stråets basis*. (Man förvexle icke dermed de sterila bladskottens, hvilka i denna serie äro mera utbildade och utsträckta än hos någon af de öfriga). Hos samtliga hithörande arter *rulla sig blad och blomskärm tillbaka* eller med kanterna nedåt.

c. *C. proluxæ*. Stråen under blomningen lutande, bladiga; bladen icke samlade till en bladtufva vid roten, hvarföre ock alla slidorna äro bladförande, icke uprispbara i fibriller. De öfre bladen och blomskärmen (längre än strået) breda, platta, slaka, under torkning tillbakarullade. Mer eller mindre tufvig vext, med rotskott.

7. *C. proluxa* Fr. II. cc. Ehuru denna art vexer i stora täta tufvor, utskjuter den i periferien, då jorden är lös och lucker, äfven rotskott. Strån och de bredare bladen äro hos denna mera veka och hängande än hos någon af de följande, ehuru den vanl. vexer på torr stenig grund. Hela utseendet är likväl af *C. acuta*, då deremot frukterne endast genom sitt ore-gelbundna läge äro skiljbara från *C. strictæ*, hvilken den efter fruktifikationen står oändligen närmare. De yngre *frukterna*

äro nemligen koniska, men mogna äro de på båda sidor *plattade, afsmalnande i en spets, tegellagde*, med uphöjda nerver. Äfven de äldre vissnade slidorna visa tydliga sporr till fibrillositet. Vanligen tages den för *C. acuta*, och Mag. Nylander ånser sannolikt, att denna är sydlänningarnes *C. acuta*, hvilket bestyrkes af en ny Tysk författares upgift, att dennas *medre slidor äro glest fibrillösar*. Hos oss i Upsala är den mycket sparsam, att man lätt kunde vara frestad taga den för en hybriditet af *C. acuta* och *stricta*, men söderut är den ymnigare. Blommande är den en af de vackraste och lättast skiljda arter med höggrön färg och svarta purpurfärgade fjäll. Dessa sednare har jag likväl äfven funnit variera med bred grön ryggnerf. Frukterna mogna sednare än hos *C. stricta*, men äro lättare affallande än på *Carex acuta*. På exemplar med mycket långsträckta gracila ax sitta frukterna i krans, ej spridda utan ordning som på följande.

8. *C. acuta*. Skiljd från föregående, och samslägtingarne i allmänhet genom sina *stora upblåsta, på båda sidor konvexa, utspärrade, vanligen trubbiga frukter*, med otydliga nerver, af rostbrun eller sotlik färg. Bladen stöta i blågrönt, oftast och äldre nästan alltid i gult; slidorna blifva aldrig fibrillösa. Frukterna mogna sent och blifva derigenom qvarsittande. Att förförligt anmärka alla de tallösa på stora sträckor vanligen mycket likdana former af denna vanligaste och ymnigaste arten, vore både frukt- och ändamåls-löst. (De talrika af Peterman skiljda arter synas alla tillhöra dessa — och dess *C. acuta C. prolixa*). Mest anmärkningsvärd är var. *personata*, som förekommer oförändrad bland den vanliga *C. acuta*.

9. *C. tricostata* Fr. l. c. Nyland. spic. 11. p. 20. Äfven denna liknar mycket föregående, men skiljes af grågrön färg, som utsträcket äfven till frukterna, smalare blad och blomskärm, tegellagda på båda sidor trenerviga frukter, som mogna erhålla trenne uphöjda åsar. Då den egentl. *C. tricostata* ej finnes här vid Upsala, kan jag icke med full visshet afgöra om den i Bot. Not. tvifvelaktigt hitförda var. *praticola* (se H. N.) bör skiljas

eller icke. Den utmärker sig genom upblåsta fullkomligt klotrunda, nervlösa frukter, som under torkning erhålla trenne oregelbundna åsar.

d. *C. strictæ*. Strån och alla bladen före och under blomningen fullkomligt uprätta (*stricta*), de förre nästan bara, emedan de nedersta slidorna äro bladlösa; bladslidorna slitne mer eller mindre fibrillösa. Stråns blad mycket smala, ränlade; rotskottsbladen vanligen bredare, men allas kant, ehuru smal, böjer sig vid torkning nedåt (*revoluta*). Normalt vexa samtliga hithörande arter i stora tufvor, utan alla rotskott, då alla stråns bas blir af de öfverliggande fjällen trekantig, märkbarast hos *C. stricta*, men hos *C. turfosa* är tufvan oftast upplöst, så att roten blir krypande och utskjuter stolonier; detta synes likväl bero af vextstället bland mossa i kärrjord, ty verkligen *cæspitosa* former, fullkomligt lika *C. cæspitosa*, finnas både af *C. turfosa* och *C. vulgaris*! — Denna stams (*stirpis*) arter äro till utseendet mera skiljda än de öfriges, men säkert icke mindre förvandta; jag har de bedrägligaste medelformer mellan *C. stricta* och *cæspitosa* och mellan *C. cæspitosa* och *C. turfosa*, ehuru den sistnämnda vanligast förvexlas med *C. vulgaris*.

10. *C. stricta*. Sådan denna art vanligen hos oss förekommer (2—4 fot hög med tjockt styft, nästan bladlöst strå, med många hanax och dessutom hanblommor i spetsen af honaxen), afviker den betydligt från utländska författares beskrifningar f. e. Smiths, hvilken man snarare skulle anse hämtad från någon form af *C. turfosa*. Dock finnes äfven af vår *C. stricta* en bestämd varietet, knapt quarterslång, med ett enda hanax, bibehållande alla artens väsendtliga karakterer. Dessa äro: tät-

tufvigt vextsätt, utan rotskott, alltid styft tjockt bräckligt (ej segt) strå, som nedtill, af de tätt öfver hvarandra liggande kölade bladlösa fjällen, blir skarpt trekantigt; de följande bladen blifva föga utbildade, korta, smala, rännformiga, före fruktens mognad bortvissnande; men de sterila sidoskottens blad äro bredare, nästan som på *C. acuta*, och slutligen slaka, i spetsen hängande, tillfölje af den mellersta rännan och de breda nedböjda kanterna försedda med dubbel köl på öfra sidan, eller dubbel ränna på den undra. Alla bladslidorne uplösas slitne i en mängd grofva fibriller. Endast nedersta blomskärmen är bladig, mycket kort och smal. Frukten liknar till alla delar den hos *C. proluxa*, är äggruudt spetsad, tätt tegellagd, på båda sidor plattad, uphöjdt nervig, och utmärkt lätt och tidigt affallande från fästet, hvarigenom den skiljes från alla andra arter *). Vexande på magrare kärrjord, f. e. bland *C. turfosa*, blir den steril med felslående ax.

11. *C. cæspitosa* L. Är helt och hållet bildad efter föregående arts typ, men är till alla delar spädare och i afseende på frukterna står den till föregående i alldeles samma förhållande, som *C. acuta* till *C. proluxa*; de äro nemligen på båda sidor konvexa, trubbede, tätt packade, utspärrande, nervlösa, fast quarsittande. Och denna analogi utsträcker sig äfven till de äldre tufvornas gulgröna färg, genom hvilken och sitt alltid tufviga vextsätt denna väl är den enda starrart man på alla våra sidländare marker igeökänner på hela 100, ja 1000 stegs afstånd, och på dessa lokaler lemna det mesta hö. Yngre äro både strån och de sterila bladskotten uprätta, men förlängas sedan betydligt och blifva slaka, nedliggande; endast de ofta felslående strån förblifva styft uprätta. De blommande strån äro nedtill beklädda af flera bladlösa vanligen trinda slidor, som uplösas rispade i ett mycket fint spindelnät; endast den näst öfversta bladslidan har ett kort, den öfversta ett långt platt blad lika de sterila skottens blad, mycket mera utbildade än före-

*) Visserligen affalla slutligen frukterna hos alla, men deras tidiga affallande och lösa vidfästning är för denna art högst karakteristisk.

gåendes och icke, som dess, snart bortvissnande. Detta är artens säkraste karakter, hvarigenom den alltid skiljer sig från de närbeslägtade, och aldrig kan jemföras med *C. vulgaris*, som utom dess har inrullade (involuta) blad, då *C. cæspitosa* har alla bladen bildade efter rotskottsbladens typ på föregående art, endast bredare och slakare. Blomskärmen äro ganska korta, oftast utan all bladpets, kortare än strået, ehuru axen sitta tätt närmade till hvarandra i toppen, vanligen korta, trubbiga, oskaftade; men på Sphagnum-tufvor i öppna kärr har jag funnit en form, som har långa, cylindriska, skaftade och hängande ax; föröfrigt i allo lika den vanliga. Hanaxen högst sällan mer än ett, äfven hos de frodigaste varieteterna. Likväl finnas deraf flera märkliga förändringar, såsom en vexande på mycket torra ställen, med tjockt alltid uprätt styft strå och kortare uprätta, styfva blad m. fl. Men den märkvärdigaste är onekligen en kärrform, vexande bland videbuskar på sank skuggig lokal i sådan mängd och så konstant, att den möjligen i en framtid kommer att uptagas som en medelart imellan denna och föregående. Alla skotten äro vid basen af bladlösa fjäll lika trekantiga som hos föregående art; strån och blad föröfrigt, äfven till färg, lika *C. cæspitosa*, blott mycket längre, ända till 3—4 fot långa, men så veka att strån vanligen böja sig ned bågformigt till marken. Axen åter både till fröhus och hängefjäll närmast lika *C. stricta*, båda betydligt längre och spetsade samt mer plattade än på den vanliga, och n. lika lätt som *C. stricta* affallande; dock äro de nervlösa, icke tegellagda, samt tillika något konvexa på båda sidor. Också kunna på samma tufva finnas ax med fröhus i det närmaste liknande *C. cæspitosa* vera: Den framställer en fullkomlig medelform mellan dessa arter, hvilkas skillnad man föröfrigt icke lärer betvifla; men skarpa gränser updragas icke imellan *C. stricta* och *C. cæspitosa*, om ej denna form särskildt anmärkes som »*pacifican*». Den har, som de flesta öfriga, ofta ett ax från roten på mer än fotslångt skaft, som således synes tillkomma alla arter.

12. *C. turfosa* Fr. l. c. Ehuru denna art, hvilken i otrolig mängd betäcker hela norra sträckningen af Läby träsk i

spridda strån liksom säd på en åker, vexande ingen frändskap eller likhet synes ega med de 2 föregående, då den vexer spridd med krypande rotskott och ofta har stoloner, så är den i sjelfva verket *C. caespitosa* närmast och en medelform imellan denna och *C. vulgaris* hvilken den ofta så liknar, att man måste taga de kölade bladen till hjelp för att åtskilja dem, helst de ofta af samma utseende förekomma tillhopa; ty ehuru de slitne bladslidorne vanligen visa en och annan fri fibrill, försvinner den stundom alldeles på torrare lokal. Imellertid hafva dessa blott yttre likhet, ingen inre frändskap. I sednare afseendet står *C. turfosa* onekligen *C. caespitosa* närmast; men från båda de föregående skiljes den lätt, utan afseende på vextsättet, hvarom nedanføre, genom alla sina alltid smala rännformiga styfva uprätta (nästan trekantiga) aldrig gulnande blad, hvilkas kant åtminstone på bladskottens hos de båda föregående är bred; genom sitt smala dock alltid styft uprätta, sega (ej sköra) strå, som *nedtill omgifves af ett helt knippe utbildade quarsittande blad!* nedom hvilket strået (nemligen nedsänkt i dyn och våta mossan) blir trindt och bart utan bladlösa slidor; genom bladiga skärm vanligen af stråets höjd; alltid styft uprätta gracila ax (då föregående arters ax gracilescera bli de alltid laxa), spridda, tilltryckta, quarsittande (ej affallande) frukter, som på inre sidan äro plattade, på yttre omärkligt nerviga, släta, ehuru torkade stundom med sporr till åsar. Utseendet är utomdessa så afvikande från båda föregående, att man vanligen sist jemför den med dem. Axfjällen likna *C. caespitosa*, och till dess nämnde kärrvarietet närmar den sig så i axens utseende och frukternas form, att först fråga upstod om dessas förening. — Hvad slutligen dess skenbart afvikande vextsätt i spridda knippen beträffar, så synes det rättast vara att tolka som en i den lösa men af otaliga sega starrötter genomdragna mossjorden uplöst tufva; ty då den vexer på fastare gräsgrund blir den tydligen tufvig, med trekantig bas på de enskilda knippena, hvarigenom slätskapen med de föregående är uppenbar. Och i den mån den blir tufvig blir fibrillositeten hos vaginerna mera märkbar då den hos den glesare vexande är otydlig och på enstaka stånd blir omärklig. Fibril-

lerne äro alltid färre än hos *C. stricta* och *C. cæspitosa*, gröf-
re än den sednares, finare än den förras. Från all *C. cæspitosa*
håller den sig i afseende till stationen skiljd; men *C. stricta*
utträder ofta på *C. turfosa* lokaliteter, liksom *C. turfosa* in-
träder i dennas — och dervid har man bästa tillfälle ob-
servera deras skilnad. På *C. turfosa* lokalitet är *C. stricta*
vanligen steril, men kännes ändock genast igen af sina bredare
laxare rotskottsblad; derefter närmande sig sin egentliga station får
den endast hanax (vanligen flera) eller felslående ax, tills den
i buskarnas grannskap utbildar sig fullkömligt. När nu *C. tur-
fosa* kommer inuti *C. stricta* egentliga lokalitet, blir den väl
mera högvext, men snarare gracilare och böjligare (som *C. cæs-
pitosa arcuata*), och öfriga talrika karakterer skilja den alltid
lätt.

Tredje Serien med ennerviga hängfjäll, strån
alltid uprätta med bladknippe (ofta vissnadt) vid
basen, alla sidor utan fibriller. Axen likaledes all-
tid uprätta, äfven då de äro skaftade och gracila.
Från förra serien skilja de sig dessutom genom
blad och blomskärm som under torkning antingen
med kanterne inrulla eller förblifva platta äfven
om kanten är nedböjd.

e. *C. vulgares*. Bladen under torkning inrulla-
de (involuta). Blomskärmen längre än strån. Fjäl-
len kortare eller smalare än frukten.

13. *C. aquatilis*. Denna vanligen stora art har staturen
af *C. stricta* och *C. acuta*, men lätt skiljd genom ofvan angif-
na karakterer, och från samslägtingarne genom trubbkantadt slätt
strå och små hoptryckta nervlösa frukter. Men den har äfven
former med cuspiderade hängfjäll och mycket lågvexta, helst på
bafsstränder (äfven vid Stockholm öfvergår den på dylika loka-
liteter till *C. anguillata* Drej.), hvarigenom den så närmar sig
till *C. salina*, att den med möda skiljes derifrån.

14. *C. epigejos* Bot. Not. l. c. Nyl. Spic. p.23. Skiljd från föregående med uptill hvasskantadt, stråft strå, plattade blad, tjocka ax, de öfversta androgyna, brunaktig färg. *C. borealis* Lang? liknar mera *C. rigida*.

15. *C. vulgaris*. Mycket föränderlig, men lätt skiljd af sina nerviga frukter, som på yttre sidan äro konvexa. Äfven denna art varierar fullt ut så tufvig, som *C. cæspitosa*, utan att jag kunnat såsom egna arter antaga dylika former, hvilka stundom konstanta intaga stora sträckor.

f. *C. rigida*. Bladen plattade, aldrig inrullade, men icke heller tillbakarullade, fast kanten ofta nedböjd. Fjällen längre och helt omslutande frukterna.

16. *C. elytroides* Fr. l. c. Skiljd genom plattade nervlösa, i kanten sträfva frukter. Bladen rulla icke inåt, utan förblifva platta; kanten snarare nedböjd. Denna art, som egentligen tillhör sandiga öfversvämmade hafsstränder, är äfven funnen på en sandrefvel vid Upsala å. Från all *C. vulgaris* är den säkert skiljd; närmare bland låglands Carices *C. acuta*; men lik *C. rigida* och bladen utböjde.

17. *C. hyperborea* Drej. — Bot. Not. l. c. Genast skiljd från samslägtningarne genom skaftade brunaktiga ax, under torkning n. nerviga frukter, vekare uprätta platta blad.

18. *C. rigida*. Lätt skiljd af sina styfva blad, som i kanten äro nedböjda, svarta ax, n. köladt trekantiga frukter. Jemför för öfrigt om dessa arter *Nov. Mant. III*.

Jag önskade att de, som studera dessa arters biologiska förhållander, måtte finna både dessa trenne serier och 6 stammar sannt grundade i naturen. Jag hoppas, att, genom dylikt sammanförande af de verkligen närbeslägtade arterne, både deras skilnad och ännu mer deras inbördes förhållander skola blifva fullt klara då mindre vikt ligger uppå deras framsällning som arter eller icke, än på undvikandet af ett godtyckligt förfarande så i ena som andra fallet. Det kan icke undgå någon upmärksam betraktare, att de trenne arterne i hvardera stammen motsvara hvar sin i de öfrige, så att f. e. *C. proluxa* förhåler sig till

C. acuta, som *C. stricta* till *C. cæspitosa* och *C. aquatilis* till *C. epigejos* — o. s. v. hela vägen. Utan skarpt upfattande af skillnaden imellan det affina och analoga lyckas man aldrig att naturenligt ordna mycket naturliga och talrika vextgrupper, utan upfattar antingen allt som en principiös naturens lek, eller i förtviflan om finnandet af verklig natursanning underkastar man sig blotta godtyckligt valda karakterer och en artificiell dispositions despotism, hvarunder allt det vetenskapliga intresset, efterforskandet af naturens harmoniska utbildning och efter yttre förhållander vexlande gestalter, förflyktigar. Må denna bekännelse ur djupet af min själ (ty utan denna fasta tro på en högre tingens ordning och bemödandet att upfatta densåsom helgjuten, skulle aldrig jag kunna offra så mycken tid på så obetydliga föremål) icke misstydas af dem, som på andra vägar söka sanningen, ty "i många former trifs det sköna".

2. *Batrachium confervoides*, speciem novam arcticam, indicat E. Fries.

Inter plantas Botanicorum nostrorum ulteriori examini commendandas merito numeranda *Batrachia*, hactenus sine accuratiori examine modo coacervata, et præcipue varietates *B. aquatili* in Nov. Mant. III subsumtæ accuratiori examine dignæ, cum, utrum species sint an varietates, nondum liqueat. Collatis numerosis et perfectis speciminibus e varietatum numero excludendus omnino est *Ranunc. aquatilis eradicator* Laest., qui abnormem quidem statum sistit (quare nomen varietatis ad speciem trahere non licet), sed ad speciem carpellis, *B. tripartiti* Reich. Ic. f. 4574 figura exactissime respondentibus, et receptaculo cylindrico-conico diversissimam pertinet. Hujus igitur et *B. tripartiti* diagnoses, ad sciagraphiam specierum in Nov. Mant. III propositam locupletandam, hac vice obiter proponam.

Batrachium confervoides, caule herbaceo filiformi foliis omnibus petiolatis submersis setaceis repetito-trichotomis patentibus, petalis obovatis obtusis, receptaculo conico-cylindrico, carpellis obovato-turbinatis carinatis obsolete rugosis ex hirtis glabris rotundato-obtusis muticis.

Ranunculus Confervoides *Fries et Ångstr. Mscr.* — R. aquatilis v. eradicatus *Læst. N. Acta Ups. XI p. 242* forma 2-3-pollicaris, tenella, subaquanea.

In aquis Lapponiæ et Finlandiæ borealis v. c. ad Uleåborg, unde specimina a Cl. Nylander missa dedit Ångström.

Herba tenella, sed rite evoluta 1—2-pedalis, floribus exceptis tota submersa. Caules filiformes, quantum in specc. siccis videre licet teretes, ramosi, flaccidi, remote articulati, herbacei. Folia e vaginis hispidulis petiolata, omnia setacea, sed reliquorum minus multifida, laciniis rarioribus rigidulis divergentibus vix in penicillum collabentibus. Pedunculi æquales, hispiduli, etiam fructiferi stricti. Flores virginei globosi semine Cannabis vix majores; explicati *B. hederacei* haud multo majores. Petala cuneato-obovata, obtusa, trinervia, ovariorum capitulo parum longiora. Stamina 10—15, ovariorum capitula longiora. Receptaculum conico-cylindricum, longe hirsutum, cum carpellis globosum. Carpella obovato-turbinata, fere æqualia, extus acute carinata, omnino mutica, apice rotundato-obtuso, sursum primo hispidula, demum calva: diu lævia persistentia, ceterisque demum multo obsoletius transverse rugosa.

Singulari fructus indole ab omnibus nostris longe recedit et tantum comparandum est:

Batrachium tripartitum, caule tereti herbaceo, foliis petiolatis, emersis tripartitis laciniis obovato-cuneatis, submersis capillaceis, petalis oblongis acutiusculis, receptaculo rugoso, carpellis obovato-turbinatis æqualibus rotundato-obtusis dense corrugatis glaberrimis.

R. tripartitus *Dec. Fr. 5. p. 637.* (*Syst. Nat. 1. p. 234* exclus. var. obtusiflora). In aquis Galliæ.

Obs. E lacu Mälaren Cl. Lindeberg attulit *Batrachium* quoddam singulare *penicillatum*, sed foliis longe petiolatis, laciniis setaceis numerosissimis sed brevissimis in densissimum penicillum stipatis, habitu maxime peculiari, quod probe inquirendum utrum constans an potius monstrosa progenies.

3. *Öfver Iris Germanica Botan. Scand., af E. Fries.*

Efter den under sednare decennierna företagna noggrannare examen af Tyska svärdslijorna har *Iris germanica* ur det egentliga Tyskland nästan försvunnit och finnes först i Österrike. Hvad man tagit för *I. germanica* har befunnits tillhöra flera olika arter. Man kan deraf redan a priori sluta, att allt hvad man under detta namn, dels som vildt, dels förvildadt, anfört i Skandinaviens floror icke tillhör *Iris germanica*, som äfven mycket sällan odlas, utan någon af de förvandta arterne.

Redan Kylling anförer *Iris germanica* såsom vild vexande i Danmark, och efter honom uptages den af Linné och Hornemann som Dansk, med tillägg af den sednare, att han sett äldre vilda exemplar från Lolland. Vexten är icke i sednare tider återfunnen; troligen har den varit förvildad, möjligen har den, liksom flera praktvexter, som vild der alldeles försvunnit. I äldre Svenska Floror f. e. Liljeblads uptages den och som sådan har den äfven fått plats i *Svensk Botanik*. Att alla dessa ställen afse någon annan art är intet tvifvel; och fig. i *Svensk Botanik* föreställer *Iris squalens* (ehuru färgen mera liknar den ytterst affina *I. sambucina* vittna dock märkena och lukten att den är *I. squalens*). Då det är denna som vanligast förekommer i gamla trädgårdar, och förvildad flerstädes på kyrkogårdar och jordvallar, tror jag mig med visshet kunna antaga att i flesta fall *Iris squalens* bör förstås under *I. germanica* *), och att endast den förra men ej *I. germanica* genom urgammal kultur kan anses väl ej inhemska, men hos oss naturaliserad. Den andra arten, som allmännare odlas i alla bondtäppor i vissa trakter f. e. V. Småland, der ingen annan af *Irides barbatae* kultiveras, är *I. variegata*, men den visar intet anlag att naturalisera sig, utan bortdör då den kommer ur "kryddlanden".

*) Äfven i den häntelse någon af *Irides barbatae* fordom möjl. varit vild i Danmark blir af vextgeografiska skäl sannolikast att den varit *I. squalens*, som på de flesta ställen vild gör *Iris spuria* sällskap.

Det ligger stort historiskt intresse vid våra urgamla kulturväxter, som snart sagdt i sekler följde oförändrade slägte från slägte. Först i sednare tider har häruti en större rörlighet börjat; de gamla kulturväxterna odlas icke mer, men en del hafva så naturaliserat sig att de icke mera utdö. Man märker tydligen, att i olika provinser eller kanske snarare bland de olika folkstammar, som befolkat Skandinavien, olika kulturväxter gjort sig gällande (se *Stirpes Agr. Fems.*). Detta och mycket mera både historiskt och vextgeografiskt intressant har helt och hållet blifvit förbisedt, sedan man ville försöka det omöjliga eller att urskilja landets ursprungliga vegetation sedan anno mundi I. Ursprungligen sedan den tiden är visserligen ingen af våra växter; för 100 år sedan fanns ej *Bunias* och nu är den tusendefallt mera inhemska än många ett och annat sekel äldre f. e. *Salvia pratensis*. Icke halsparten af Upsalaflorens vilda växter funnos här sannolikt för 1000 år sedan — och huru såg dess vegetation väl ut för 10,000 år? *) Vi hafva endast att tillse hvad som är verkligen naturaliseradt (eljest blifva ej ens Svenskarne sjelfve inhemska i Sverige), utesluta hvad som under tidernas lopp bortdör, fränskilja allt hvad som är tillfälligt och icke verkligt och för beständigt är bosatt i landet.

Efter denna digression återvända vi till några nyare uppgifter öfver *Iris germanica*. Som både Dr. Hartman och Herr Lilja beskrifva *Iris germanica* blåblommig bör den närmare undersökas; isynnerhet hoppas vi att den sednare lemna oss närmare uppgift hvilken af de i nyare tider från *I. germanica* skiljda arterne på det angifna vextstället, Borlunda, förekommer. Som verkligen vild angifves en *Iris germanica*? vid Skörje-å i Blekinge af Aspegren. Hvad månede det vara? af det tillsatta frågetecknet synes som Herr Aspegren ej funnit den blommande. Så fann Herr Nyman en *Iris* med svärdformiga blad,

*) Man erinre sig att man nu antager Danmark för det land der Boken vinner sin högsta utbildning och likväl veta vi att under nuvarande verldsålder under flera olika perioder helt olika skogsträd der herskat sedan den nu utgångna tallen betäckte landet.

men aldrig blommande på Götland, hvilken (troligen af för-
 vexling med *Iris siberica*) upgafs hafva blå blommor. Af den-
 na hemförde Herr Afzelius rotstockar, som han meddelade mig
 till plantering. Dessa hafva frodats alla år och de bredare svärd-
 formiga bladen än hos *Iris siberica* gjorde mig länge förvissad
 att den kunde vara *Iris spuria*, tills den i år skjutit blommor,
 hvilka till min förvåning blefvo gula! Jag trodde då mig hafva
 någon ny art för ögonen, men jemförande den noga med *I.*
Pseud-Acorus erböd den ingen enda verklig karakter, ehuru
 blommorna voro nära tre gånger mindre (mindre än *I. siberi-*
cæ), af mera brandgul färg, yttre kronbladen icke nedböjda
 och bladen längre och smalare. Denna förmodade *I. germanica*
 befanns således vara *I. Pseud-Acorus* β *citrina* Hook.

4. Några anteckningar till Reichenbachs *Flora Germanica* *exsiccata*; af E. Fries.

Genom förbättrande af artdiagnosen och arternas noggran-
 nare urskiljande äro vi ändtligen hunna så långt, att vi vanli-
 gen icke med säkerhet kunna bestämma någon vext utan tra-
 ditionellt d. v. s. efter jemförande med original-exemplar. För
 min under hand varande redaktion af Skandinavians flora har
 jag genomgått de flesta tillgängliga original-samlingar af europeis-
 ka vexter och derunder vunnit många i min tanka viktiga up-
 lysningar. Några anteckningar gjorda under granskandet af
 den samling Reichenbach utgifvit meddelas här nedan, må-
 hända af mera intresse för Tyska och Svenska Botanisterne, ehuru
 här endast sådant beröres, som för dagen är kritiskt i Sver-
 ge. Jag måste blott beklaga att jag requirerade den så sent,
 att uplagan var nära medtagen, så att mitt exemplar är icke
 blott inkomplett (flera vexter saknas alldeles), utan ock af åts-
 killiga finnas allenast små fragmenter, ehuru jag likväl af egen
 erfarenhet känner att Hr Reichenbach sjelf meddelar både
 fullständiga och sköna exemplar. — Hvad denna gång anföres
 är endast ett utdrag, som lättligen kunde slerfaldigas.

Centaurea phrygia n. 216 är ej den finska eller nordiska
 arten. — *Euphrasia micrantha* n. 242 fullkomligen skiljd från

E. officinalis. — »*Veronica opaca*» n. 247 är i mitt exemplar ej denna, utan en af jord, regn &c. nedsmutsad *V. polita*. — *Carex divulsa* n. 410 öfverensstämmer fullkomligt med *C. paniculata* var. *simplex* Herb. norm. Då den hänfördes till *C. paniculata* såsom varietet togs hos oss *C. virens* för *C. divulsa*, och har jag redan förut funnit att den är den verkliga *C. divulsa*. — *Agropyrum pungens* n. 402 = *Trit. laxum* Fr. (är dock icke Kochs *Trit. pungens*, som jemte *T. rigidum* och *glaucum* utgör en från all *Tr. repens* och *junceum* alldeles skiljd sektion: glumis spicula duplo brevioribus). — *Agr. affine* n. 403 = *Tr. laxum macrostachyum* H. N.! — *Agr. acutum* n. 509 klarligen skiljd från de båda föregående men ock olik vår spiculis condensatis imbricatis. — *Alsine marina* n. 477, samlad af Wallroth, är *Lepigonum medium* Nov. Mant. III. — *Als. marginata* n. 478 är *Lep. salinum* l. c. — *Poa hybrida* n. 526 är den äkta Gaudinska, förhållande sig till *P. pratensis* som *P. sudetica* till *P. trivialis*; för den äktaste *P. sudetica* lemnas äfven här exakt vår *P. sudetica* β ! — *Allium carinatum* n. 559 fullkomligt lika med vår. — *Erigeron serotinus* Weihe n. 587 är den form af *E. acris*, som vexer på alla sandbackar kring Upsala. — *Viola uliginosa* n. 688 afviker från den i *Plantæ criticæ* afbildade, af oss i Herb. norm. lemnade; den är snarast *V. scanica* = *V. fennica* Nyl., en från *V. epipsila* väl skiljd art. — *Thalictrum flexuosum* n. 690 synes, att döma efter det ofullständiga exemplaret, vara *Th. sibericum* L., men *Th. collinum* Wallr. n. 691 är exakt vår *Th. flexuosum* α . *collinum*! *) — *Veronica alternifolia* n. 754 är den i nor-

*) Våra svenska *Thalictra* anordnar jag på följande sätt:

A. *Tripterium*: Sp. 1. *Th. aquilegifolium* L., H. Norw.

B. *Euthalictrum*: — a. floribus porrectis.

Sp. 2. *Th. Kemense* Herb. norm. — majus et minus.

3. *Th. rariflorum* Fr. — a. majus; e Norrlandia. b. minus = *T. simplex boreale* Herb. Norm. X.

4. *Th. flavum* L. — Herb. Norm.

5. *Th. angustifolium*. — a. ? Fl. germ. exsicc. n. 692 (nigricans). — b. ? Bauhini Reich. Icon. — Fl. germ. exs. N. 1387.

b. Floribus cernuis:

ra Halland vexande formen af *V. longifolia*. — *Hieracium furcatum* Hoppe n. 977 är visserligen hos oss inhemsk, men dock ej vår *H. auriculaforme* (= auriculo-pilosella), utan står *H. pilosella* ännu närmare. Men om Hieracierna särskildt utförligare, då af dem skola framläggas många högst oväntade tillskott till Skandinaviska floran. — *Poa minor* n. 915 så absolut lik Blytts norska, som tvenne ting in rerum natura kunna vara. — *Calamagrostis pulchella* n. 905; denna till *C. Halleriana* hänfödda mycket utmärkta form tillhör ock Upsalafloran. — *Mentha pubescens* Willd. n. 1447 = *M. hirsuta* L. (ex specim. inv. Osbeck et luculentissima descriptione) = *M. nepetoides* Lej. = *M. aquatica verticillato-spicata* Fr. Nov., bör skiljas som egen art. — *Lamium hybridum* n. 1446 = *L. incisum* (scanicum). — *Odontites verna* Balb. n. 1450 = *Euphrasia Odontites simplex* Suecorum! — *Erigeron angulosus* n. 1654 en af de glatta former, som stå *E. acris* närmast; både från Sweitz och Skandinavien ligga framför oss den mest frapanta sammanhängande seriens, som förenar den med *E. elongatus* Ledeb. — *Hieracium glanduliferum* n. 1662 fullkomligt lik vår. — *Chenopodium rhombifolium* n. 1740 är den äkta *Ch. urbicum* L., och för *Ch. urbicum* lemnas n. vår *Ch.*

6. *Th. simplex* L. — vulgare et *Th. tenuifolium* Sw.

* *Th. Galioides* (fullkomligt äkta från Öland).

7. *Th. Kochii* Herb. N.: caule lævi inani phyllopo, foliolis stipellatis, carpellis parvis ovatis basi obtusis nec æqualibus. — Distinctissimum a sequentibus.

8. *Th. flexuosum* Herb. N. caule phyllopo epruinoso, panicula erecta, carpellis ancipitibus a sequente certe differt. — Var. *elatior* est *Th. capillare* Reichenb.

9. *Th. minus* L., Herb. Norm. caule aphylopo inferne striato, panic. divaricata, carp. fusiformibus utrinque acutis duplo longioribus etc. a præcedentibus distinctissimum. Forma maxima tripedalis est *Th. majus* Jacqu! — Forma *virens* Koch e Hven etc. plerisque fucum præbet, quo confunditur cum præcedentibus!

C. Homothalictrum:

10. *Th. alpinum* L., Herb. Norm.

urb. rhombifolium. — *Arabis glastifolia* n. 1762 (ej fullständig) afviker från vår i Herb. norm. och Reichb. Ic. Crucif. = *A. sagittata* var. *glabrata* Bot. Not. 1842. — *Erysimum durum* n. 1964 lik vår, men synes verkligen tillhöra *Er. virgatum*, som ock är funnen i Sverge. — *Carex erythrostachys* n. 1833, en kring Upsala vanlig form af *C. glauca*. — "Potamogeton coloratus Horn." n. 3102 = *P. oblongus*! detta förklarar den för oss annars obegripliga synonymien i Iconographia. — *Agropyrum biflorum* n. 2104 = *Trit. violaceum* Horn.: — *Festuca guestphalica* n. 2113 = *F. ovina* ipsissima. — "Carex cæspitosa" n. 2126 och 2128 är hvarken *C. vulgaris* eller *C. cæspitosa* L., utan den ännu obestämda art, som jag omnämner under *C. cæspitosa* i en föregående uppsats i detta nummer af Bot. Not. (s. 117), och förmodas vara *C. cæspitosa* Good. och *C. Gibsoni* Babington. Endast med *C. stricta* är den besläktad (vaginæ, obsolete quidem, tamen evidenter fibrillosæ!) — "Carex pacifica Drej." n. 2128 är ingalunda denna eller *C. cæspitosa* L., utan *C. turfosa*! — *Bromus stenophyllus* Link är samma som *B. subrectus* Nov. Mant. III och säkert egen art ehuru den vexer blandad med *Br. erectus*, som ock i stor mängd finnes på det i Nov. Mant. III angifna vextställe. Denna *Br. stenophyllus* blef mig först meddelad för *Br. asper* Fl. Stockholm., men från det af Prof. Wikström anförda vextställe har Stud. Eneroth endast meddelat mig *Br. erectus*, som i hast blifvit en temligt allmän art. — *Betula humilis* Schrank n. 2146 (som jag ock eger från Ladogatrakten i Finland), är alldeles skiljd från vår svenska, som ock i sednare uplagor af Herb. norm. uptages som *B. alpestris*, *B. intermedia* Thom.? — *Bet. glutinosa* nostra gifves under namn af *B. carpathica* n. och *B. ambigua* Hampe n. 1635 är väl den typiska formen af *B. pubescens* vera. — *Camelina dentata* n. 2258 = *C. sativa* v. *dentata* Nov. Mant. III. — *Sorbus oblongifolia* n. 2252 = *S. aria* var. *salicifolia* Myrin! — *Silene alpina* n. 2286 = *S. inflata* v. *petræa* Nob. — *Hieracium Lycopifolium* n. 2351 en skön acquisition, jemte flera, för Skandnaviens flora. — *Solanum Dillenii* n. 2375 insamlades af Arrhenius m. fl. flera år å

rad vid Upsala hospital; är jemte *S. villosum* den utmärktaste bland de från *S. nigrum* skiljda former.. — *Crepis nicæensis* n. 2350 älddeles lik vår svenska *Cr. agrestis*, men glatt. — *Potamogeton plantagineus* n. 2301 är den äkta *P. coloratus* Vahl, Drejer!, som orätt ofvan blifvit gifven för *P. oblongus*.

Detta blott till ett litet prof på den skatt af uplysningar som vinnas genom exsikkatsamlingar. — Genom dessas citerande vid hvarje kritisk art, såsom i Prof. Blytts lärorika förteckning öfver Kristiania-vexterna, vet man ock genast hvarom är fråga, då ett blott namn blir ett caput mortuum och hvarje deskription lemnar tvifvel.

II. Literatur.

1. *Synopsis Floræ Germanicæ et Helveticæ. Auctore D. Guil. D. J. Koch. Ed. secunda. Pars secunda. Pag. 451—964. Lipsiæ. Gebhardt et Reisland 1844. 8:o h. — (Kostar 2 $\frac{3}{4}$ Thlr.).*

Redan långt förut skulle Ref. anmält närvarande afdelning af detta klassiska arbete, om icke långsamheten i erhållandet af utländska arbeten förorsakat att den först för kort tid sedan kom Ref. tillhanda; och som säkerligen de allraflresta af Botanikens dyrkare inom landet redan erhållit och begagnat densamma, behöfver Ref. icke vara vidlyftig vid dess slutliga anmälan. — Liksom öfriga arbeten af denne utmärkte Författare, vittnar äfven detta om den oafbrutna omsorg och stora noggranhet, hvarmed han går tillväga, och huruledes han icke utan noga pröfning, men dock utan att slafviskt vidhänga sina förra yttrander och åsigter, uptager nyare upptäckter samt begagnar egna och andras forskningar. Visserligen är det mesta nya, hvarigenom denna uplaga utmärker sig framför den första, redan uptaget i samma Författares ungefär ett år förut utgifna »*Taschenbuch*»; men vid närmare jämförelse skall man dock finna att flerfaldiga tillägg, rättelser och ändringar vid det der anförda i närvarande arbete förefinnas; att ej tala derom, att till följe af sjelfva den olika planen för båda dessa verk, det sista är utförliga-

re än det förra. — Det är ej Ref. afsigt att här särskildt redogöra för de olikheter, som ega rum mellan nu ifrågavarande afdelning och den del af "Taschenbuch", som afhandlar samma familjer; detta skulle dels uptaga alltför mycken plats, dels ock vara öfverflödigt, helst enhvar, som med allvar egnar sig åt vexternas studium, icke lärer underlåta att förskaffa sig denna nya uplaga af "Synopsis", som utgör ett hufvudverk öfver mellersta Europas flora och följaktligen för Nordens Botanister är af högsta vigt och snart sagdt oundgängligt.

Närvarande del börjar med tribus *Cynareæ* bland *Cynarocephalæ* och fortgår till och med *Gramineæ*. Enligt tillkännagifvande skall en tredje del utkomma, innefattande plantæ cryptogamæ vasculares och fullständigt register; äfvensom vid slutet af släktet *Cirsium* nämnes, att en särskild af Nägeli utarbetad synopsis öfver de såsom hybrida ansedda former af nyssnämnda släkte, skall bifogas detta arbete, hvadan alla sådana former, ehuru i "Taschenbuch" uptagna, här äro helt och hållet förbigångna.

2. *Conspectus Hymenomycetum circa Holmiam crescentium, quem supplementum Epicriseos Eliæ Fries scripsit Nicolaus Lund. Christianiæ. Mallings. 1845. V, 118. pg. 8:o h.*

Under sednare tider har inom Skandinavien nästan icke någon annan än Fries egnat särskild upmärksamhet åt Svamparne eller rörande denna vidsträckta och intressanta familj publicerat något arbete. Det är således desto mera angepämmt att nu få anmäla ett sådant. Författaren, hvilken af Universitetet i Kristiania erhållit ett ej obetydligt stipendium för att under loppet af par år begagna Prof. Fries' ledning vid studerandet af de lägre vexterna, och deribland speciellt Svamparne, har genom detta arbete ådagalagt att han med nytta och framgång använt det honom beviljade understöd och Ref. hyser det säkra hopp att H:r Lund skall med oförtruten verksamhet egna sig åt studerande af Norges svampar, helst denna familj är den inom Norska floran minst undersökta och minst kända. — Närvarande arbete är en frukt deraf att Förf. från midten af Juli till midten af Oktober 1844 (ej 1845 som det genom ett tryckfel heter i det korta förordet) vistades i Stockholm jemte Prof. Fries, till hvars råd och uplysningar han alltjemnt egde tillgång och på hvars inrådan han (i förordet) säger sig hafva publicerat detta arbete, äfvensom att Fries godkänt såväl de af Förf. här upställda nya arier, som ock de omflyttningar i arternas systematiska anordning, som Förf. stundom gjort. — Väl skulle någon kunna tycka, att den tid Förf. vistades i Stockholm ej var tillräcklig för att inhämta en fullständig kännedom om de deromkring förekommande Hymenomyceter, i synnerhet

då man tager i betraktande den långa tidrymd som åtgått innan Prof. Wikström blifvit färdig med sin Stockholmska fanerogamflora; men då man väl använder tiden, kan man äfven på 3 månader medhinna ganska mycket, och huru länge och huru väl man än må undersöka en trakt, blir dock alltid en efterskörd för andra att göra. — Orsaken, hvarföre Förf. vill ha sitt arbete betraktadt som ett supplement till Fries' *Epicrisis*, framstår ej klar. — Hvad sjelfva den speciela behandlingen angår, så börjas arbetet (hvilket är dediceradt till det Kongl. Norska Vetenskaps-Sällskapet) af en "conspectus vegetationis (p. I—V), hvarefter följa de kring Stockholm anmärkta 518 *Hymenomyceterna* fördelade, i enlighet med den allestädes citerade *Epicrisis*, i 6 ordningar och 38 släkten. Vid många arter äro diagnoser framställda och vid ännu flera mer eller mindre vidlyftiga anmärkningar och beskrifningar, vid alla speciela vextställen utsatta. Följande nya arter beskrifvas: *Agaricus imperialis* (främst bland *Clitocybæ annulatae* i tribus *Armillaria*), *A. stiparophyllus* (bland *Tricholomota sericella* mellan *A. bufonius* och *A. lascivus*), *A. irrufatus* (mellan *A. opiparus* och *A. Trogii* i trib. *Clitocybe*), *A. Agardhii* (mellan *A. helomorphus* och *A. Scambus* i trib. *Flammula*), *Cortinarius Friesii* (mellan *C. duracinus* och *C. candelaris* i trib. *Hydrocybe*), hvarjemte några underarter upställas. Derefter följa i en Appendix *Discomycetes* (n. 519—569 pag. 111—117), hvilka i stor korthet afhandlas och hvarvid Förf. hufvudsakligen tyckes hafva följt Swartz' i Vet. Akad. Handl. införda förteckning som vid alla deri uptagna arter citeras. Slutligen uppräknas (p. 118) 13 svampar hörande till de lägre ordningarna med deras vextställen. — I yttre hänseende är arbetet ganska snyggt; åtskilliga tryckfel hafva insmygt sig.

III. Anmälan.

Vid Naturforskarnes sammanträde i Kristiania förlidet år framställdes från Doc. Lange i Köpenhamn ett förslag till en för de tre nordiska rikena gemensam bytesanstalt af Skandinaviska vexter (se Bot. Not. 1844 sid. 101). Utg. af denna tidskrift hade fått löfte om erbållande af detta förslag till publicerande i Notiserne, men oaktadt påminnelser har han ej afhört detsamma förrän han för kort tid sedan erhöll från Köpenhamn på samma gång underrättelse att en sådan bytesförening i Danmark organiserats och de för densamma antagna reglementariska stadgar, hvilka äro tryckta jemte en lista på Danska och Holsteinska fanerogama och kryptogama vexter, som utgöra föremålet för utbytet. Utg. skyndar att här aftrycka dessa stadgar i det hopp att äfven Syerges Botanister måtte förena sig om en sådan anstalt, hvilken sattes i samband med den Danska,

så att sålunda ett tillfälle måtte beredas äfven de yngre Botanisterna att utan betydligare kostnad och möda förskaffa sig kännedom om grannrikets vextalster, något som hitintills icke utan mycken svårighet kunnat vinnas af den, som saknat personlig bekantskap med någon Botanist på andra sidan sundet. Visserligen bildade sig för flera år tillbaka en Bytesförening i Upsala, men den var af kort varaktighet och, troligen till följe af något fel i den första organisationen, blef densamma icke af den utsträckning och nytta eller ledde till det resultat, som dermed åsyftades. — Utg., af egen erfarenhet kännande de svårigheter, hvilka för den yngre Naturforskaren lägga sig i vägen för erhållandet af vexter från de aflägsnare delarne af landet och således ännu mera från grannrikerna, är öfvertygad om den stora fördel och nytta, som genom en på någorlunda liberala grunder baserad Skandinavisk Bytesförening kan åstadkommas. och han erbjuder sig att i hvad på honom kan ankomma biträda vid dess realiserande. — Här följer ett afstryck af de stadgar som antagits af den Danska afdelningen, hvilken till ledamöter af sin direktion utsett Docenterne Liebmann, Lange och Kamphöven er.

”Den skandinavisk-botaniske Bytteforening.

Da Foreningens Formaal ikke blot bestaaer i at tilveiebringe for de enkelte Medlemmer en saa fuldkommen Samling af nordiske Planter som muligt, men ogsaa i at virke kraftigen til Opnaaelsen af en fuldstændigere Kundskab om de nordiske Planters geographiske Fordeling, og altsaa bidrage til Tilveiebringelsen af Materiale for tilkommende plantegeographiske Arbejder i de tre Riger, er det af ligesaa høi interesse for de danske Botanikere i Rigets forskjellige Provindser at træde i en umiddelbar Forbindelse igjennem Selskabet med hverandre, som at knytte en saadan med Broderrigernes Botanikere. Foreningens Virksomhed vil saaledes blive af dobbelt Art, en national og en udenlandsk (norsk-svensk).

Den danske Afdeling af Foreningen har sin Bestyrelse i Kjøbenhavn, og dennes Pligt er det at sørge for Forbindelsens Vedligeholdelse saavel med de danske Botanikere paa den ene Side, som med de svenske og norske paa den anden.

Følgende reglementariske Bestemmelser ere vedtagne for den danske Afdeling af den skandinavisk-botaniske Bytteforening:

1. Medlemmerne forpligte sig til aarlig at indsende til Bestyrelsen (fra October til 1:ste Decbr.) et Catalog over de Planter, som de ønske at borttuske, samt Exemplarantalet af hver Art.

2. Directionen besørger et General-Catalog forfattet over det hele Planteantal, hvorover der ved Medlemmernes Sammen-skud kan disponeres; og dette tilstilles dernæst ethvert Medlem (saavel dansk, som norsk og svensk) af Foreningen.

3. Directionen sørger for, at lignende General-Cataloger indkomme fra de norsk-svenske Afdelinger af Foreningen, hvilken dernæst paa samme Maade besørger fordeelte til de danske Medlemmer.

4. Medlemmerne indsende inden Marts Maanedes Udgang deres Desiderat-Lister efter disse General-Cataloger, og kunne da efter Omstændighederne vente sig et fuldkomment Æquivalent i Planter remitteret for det til Selskabet ydede. Hvor det requirerede Antal af enkelte Arter overskrider det, hvorover der kan disponeres, maa det være Directionen overladt at fyldestgjøre Desideranterne efter bedste Skjøn.

5. De til Directionens Disposition stillede Planteexemplarer maa være fuldstændige og vel conserverede, hvert Exemplar forsynet med Etiquette, hvorpaa Arts-Navn, nøiagtig Lokalitet og Indsamlingstid, samt Indsenderens Navn.

6. Medlemmerne franquere deres Breve og Pakker, som sendes til Selskabets kjøbenhavnske Direction. Directionen sender ufrankererede Breve; dog haaber den at kunne træffe en saadan Foranstaltning, at Medlemmerne i de fleste Tilfælde kunne forvente Portofrihed.

7. Til Bestridelse af Administrations-Omkostninger bestemmes et aarligt Contingent af 1 Sp., som erlægges forlods ved Indtrædelsen i Selskabet.

A n m. Hvis Udgiftsbeløbet overskrider Indtægten, da fordesø dette ved Aarets Slutning paa hver enkelt Medlem.

8. Directionen bestaaer af 3 Medlemmer, som vælges paa en aarlig Generalforsamling, der afholdes i October Maaned. Directionens Medlemmer fordele efter Overenskomst Forretningerne imellem sig. Paa den aarlige Generalforsamling forelægges Regnskab, som derpaa revideres."

IV. Hvarjehanda.

1. "Under mitt vistande vid riksdagen i Stockholm inköpte jag till Upsala bibliotek det ryktbara, men försvunna, länge ifrigt efterspanade manuskriptet — Linnés *Nemesis divina*, hvars öden varit föremål för så mycken undran och fruktlös efterforskning både i Sverige och England. Det återfans förra året i Dr Acrells sterbhus, och således är den gängse förmodan grundad, att Prof. Acrell, som var utredningsman efter den yngre Linné, undantagit detsamma; en åtgärd, som visserligen var berömvärd, på det att dessa "en skön själs bekännelser" ej måtte falla i profana händer. — Det mesta är af den art att det ej egnar sig åt publiciteten; spridda och vårdslöst på papperet kastade tankar, ögonblickets utgjtelser af Linnés my-

stiskt-religiösa eller rättare religiöst-fatalistiska verldsåsig, hvars lifvande princip är en moralisk verldsordning (nemesis) lika oböjlig som den fysiska. — Upträder Linné i sina *egenhändiga anteckningar* i statsdrägt, visar han sig deremot i nyssnämnda manuskript i fullkomlig negligé; men människan blir dervid icke mindre älskvärd än vetenskapsmannen. Så snart en del under min långa frånvaro vid riksdagen hopade göromål tillåta, skall jag besörja en redogörelse för detsamma innehåll samt meddela det som deraf lämpar sig för publicitet.

2. "Bland märkvärdigare vexter, som jag i år erhållit för svenska floran, vill jag nu endast nämna *Nymphæa biradiata* Sommerauer, hittills endast funnen i tvenne sjöar i södra Tyskland, men hvar till all *N. alba* jag hittills sett i Upsalatrakten hörer; min upmärksamhet på den fästades först genom några lefvande exemplar, hvilka Stud. Floderus meddelade från en liten skogssjö i Funbo socken. Den är insamlad för Herb. Normale. — *N. candida* Presl bör i Sverge eftersökas. — Apropos om fynd kring Upsala, är *Serapias palustris* Myrin Coroll. Fl. Ups. p. 22 väl förtjent att omtalas. Redan vid genomläsningen af beskrifningen finner man strax att frågan är om något helt annat än den vanliga *Epipactis palustris*; den är lika skiljd från denna och *Ep. latifolia*, som dessa från hvarandra. Utseendet är af en frodig *E. latifolia*, men nerverna äro alldeles glatta. Denna sköna *Epipactis* har dock liksom Kellgrens "sköna Lydia det felet att ej vara till", åtminstone ej på det upgifna vextestället. Den blef der gänast upgrafen och inlemnad till Bytesföreningen i en mängd exemplar samt har i sednare åren förgäfvets eftersökts. Jag har efter flera torkade specimina beskrifvit den under namn af *E. speciosa*, i hopp att den anorstädes måtte återfinnas. — *Epipactis media* har jag nu flore roseo (Fl. Dan., Herb. norm.), purpureo-variegato (*E. purpurata* Smith), rubiginoso (*E. rubiginosa* Gäud., Koch, från Styggfossen i Dalarne), fusco-viridi-rubente (*Serapias atrorubens* Hoffm.), virescente (*S. viridiflora* Hoffm.), albo (*S. latifolia albens* Wahlbg.). Så länge man här behåller något af färgen hämtadt namn, blir arten säkerligen icke klar! — Rörande *Erysimum virgatum* Roth och några andra för Sverges flora nya arter skall framdeles närmare uplysning meddelas. För närvarande vill jag här blott fästa upmärksamheten på de tvenne arter, hvari *Utricularia minor* L. blifvit delad, på det dessa må vidare undersökas. *Utric. Bremii* Heer et Koch eller *Utr. pulchella* Lehm. (hvilket sednare namn jag önskade kunde lemnas företräde) har jag tagit vid Målen i Hagshult socken i Småland; vid Femsjö vexte endast *U. minor* Koch."

(Liksom föregående ur bref från Prof. Fries).

3. Från Danmark har Korvetten Galathea företagit en resa kring jorden, hvarunder den kommer att anlöpa flera orter

och någon tid uppehålla sig vid de Nikobariska öarne. Docent Kamphövener och Med. et Chirurg. Kand. Didrichsen äro som Botanister densamma följaktiga.

4. Gartner Moe i Kristiania, hvilket förut varit Prof. Blytt följaktig på flera af dess fjällresor och med mycken ifver studerat fjällvegetationen, bereser i sommar den vidsträckt fjällplatåen mellan Valders och Gudbrandsdalen i Norge, med understöd dels af Norske Videnskabernes Selskab, dels af den Botaniske Have. Med honom har förenat sig Studeranden Printz, som af den så kallade "Storthingfonden" erhållit reseunderstöd; (denne sistnämnde är samme som i Fries Nov. Mant. 3 p. 200 genom ett tryckfel benämnes Pointz).

5. Från Herr J. Vahlberg har till Kongl. Vetenskaps Akademien ankommit en sändning af vexter från Port Natal och Kafferlandet; deribland äro Gräsen och Ormbunkarne särdeles utmärkta och flera af dem synas vara obeskrifne. — Enligt bref skrivet i Kap i April rustade Hr Vahlberg sig till återresan till fäderneslandet med resten af sina rika samlingar. Kort före brefvets afgång hade han i Kap träffat Baron C. v. Düben på dess resa till Kina; denne hade redan gjort vackra samlingar af hafsprodukter.

6. Likaledes har Vetenskaps Akademien från Mag. Widgren mottagit en ny betydlig remiss af Brasilianska vexter och frukter; bland de förra äro Gräs, Syngenesister och Ormbunkar i synnerhet talrika.

7. Enligt af Magr Ringstrand benäget lemnad under rättelse utgjorde sammanräknade antalet af de arter, hvilka lärjungarne i de 2 öfversta ordningarne på Strengnäs Gymnasium under förra årets sommar insamlat, 5772, hvaribland utom andra anmärkningsvärda äfven var *Lathyrus tuberosus*, ny för Södermanlands flora. — Hr Ringstrand omnämner vidare, att han i nämnde provins funnit en *Salix cuspidata* med aldrig färre än 6 ståndare, hvilket antal är konstant från hängenas bas till ungefärligen midten, hvarest hvarje blomma innehåller oftast 7, någon gång 8, sällan 9 ståndare. — I Vestmanland har Hr Ringstrand funnit en Lönn, som Prof. Fries kallar *Acer platanoides microphylla*, ehuru den med hänseende till såväl bladens som fruktens form och beskaffenhet betydligt afviker från denna art. Den förtjenår nog undersökas. — Sedan ordinarie Läraren i Naturvetenskaperna vid Strengnäs Gymnasium Med. Dr Brannius under loppet af sistlidne April afidit, kommer beklagligtvis Hr Ringstrand att lemna den plats han under åtskilliga år såsom dennes vikarie bestridt med så mycket nit och framgång, att Botanikens studium här updrifvits till en vid våra Gymnasier ovanlig höjd, i hvilket afseende detta läroverk nu någon tid med skäl kunnat framställas såsom en före-

syn för öfriga Gymnasier. Som det är föreskrifvet att Läraren i Naturvetenskaperna vid Strengnäs Gymnasium skall vara medicine doktor, är det tyvärr icke något hopp, att Hr Ringstrand skall blifva såsom ordinarie lärare bibehållen vid det läroverk, för hvars ungdom han hittills varit så gagnande.

8. Uti andra afdelningen af *Synopsis floræ germanicæ* etc. uptager Koch pag. 917 en *Avena hybrida* Petermann ap. Reichenb. fl. Sax., som påtagligen är densamma med *Avena intermedia* Lindgren (i Bot. Not. Augusti 1841 s. 151), hvilket synonym af Koch icke citeras och således synes af honom vara förbisedt, helst han annars säkerligen ej underlåtit att lemna detsamma företräde, såsom varande förr publicerad än Petermanns namn; *Flora Saxonica* utgafs nemligen 1842, hvaremot Lindgren, såsom ofvan nämnt är, redan år 1841 beskref och publicerade sin art. Dessutom är namnet *intermedia* i alla hänseenden vida mera passande än *hybrida*; ty att denna art står midt imellan *A. sativa* och *fatua* är ej tvifvel underkastadt; men om dess hybrida ursprung kunna deremot tankarna med skäl vara delade. — Till dess öfriga svenska vextställen bör äfven tilläggas Lund, hvaromkring Utg. flerstädes i åkrarne observerat densamma.

9. I en anmärkning vid den i *Archiv skandinavischer Beiträge* införda öfversättning af Fries' reservation etc. har öfversättaren Dr Beilschmied vid *Ulmus*-arterna (2:a häftet sid. 256) begått misstag, i det han yttrar att Fries i Nov. Mant. 3. p. 18 kallar *Ulmus effusa* Willd. för *U. campestris*. Detta misstag af den annars så noggranne öfversättaren är så mycket besynnerligare, som Fries på anförda stället så väl i diagnosen på *U. campestris* uttryckligen säger "fructibus glabris", som ock i den bifogade anmärkningen uptager en från blomningstiden hämtad biologisk karakter att åtskilja de tre arterna *U. montana*, *U. effusa* och *U. campestris*, hvilka alla tre Fries betraktar som skiljda, hvilken åsigt han just genom den i "reservationen" införda anmärkningen velat ytterligare styrka. Troligen har misstaget härledts derifrån att i våra Svenska florer ha hittills allenast *U. effusa* och *U. montana* Sm. (*U. campestris* Suecorum) uptagits, och det är först i sednare tider, som man hos oss blifvit upmärksam på en tredje art. Att Fries i Mant. 3 ej särskildt uptager *U. effusa* har sin grund deri, att den redan var beskrifven i sjelfva Novitierna. — Samma misstag har, säkerligen af enahanda anledning, insmygt sig i en anmärkning sid. 82 af 1:a b. af nämnde archiv vid öfversättningen af Fries' afhandling öfver vexternas namn. — *U. effusa* Willd. är icke funnen på Gottland, der *U. campestris* Sm., Fr. vexer, hvilken också jemte den förra förekommer på Öland.